(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๘/๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ก่อนคดีนี้ ผู้ถูกกล่าวหา เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท แต่โทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม. ๒๐๒/๒๕๖๐ ของศาลนี้ และผู้ถูกกล่าวหา กลับมากระทำความผิดคดีนี้อีกภายในระยะเวลาที่รอการลงโทษ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗, ๑๘๘ และนำโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ มาบวกเข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพและรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้คัดค้านในคดีที่ผู้ร้องขอให้บวกโทษ พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริง รับฟังเป็นยุดีได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ ๑ โดยปฏิญาณตนเข้ารับหน้าที่ต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่ต่อมาวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามคำพิพากษาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยแสดงและไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้มาในระหว่างดำรงตำแหน่งต่ำกว่ามูลค่าที่ได้มา ที่แท้จริง รวมเป็นเงิน ๑๖,๘๔๑,๓๐๐ บาท แสดงรายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสืออันเป็นเท็จ จำนวน ๒๒ สัญญา รวมเป็นเงิน ๔๒,๐๖๐,๐๐๐ บาท ไม่แสดงรายการโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง บนที่ดินทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ จำนวน ๔ แปลง มูลค่ารวม ๗๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท และไม่แสดงรายการหนี้สินเงินกู้ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น จำนวน ๑ รายการ เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานีหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้กฎหมาย ที่ใช้ในขณะกระทำผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับ ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่คดีนี้ เมื่อข้อเท็จจริง ฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี นับแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวัน นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดว่า ต้องเป็นการพ้นจากตำแหน่งในกรณีใดบ้าง ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการยื่นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ร้องตรวจสอบตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว พบว่า ผู้ถูกกล่าวหาแสดงและไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหลายรายการ กล่าวคือ แสดงรายการทรัพย์สินที่ดิน จำนวน ๔๘ แปลง ที่ผู้ถูกกล่าวหาได้มาในระหว่างดำรงตำแหน่ง ต่ำกว่ามูลค่าที่ได้มาที่แท้จริง รวมเป็นเงิน ๖๖,๘๔๑,๓๐๐ บาท แสดงรายการหนี้สินที่มีหลักฐาน เป็นหนังสืออันเป็นเท็จ จำนวน ๒๒ สัญญา รวมเป็นเงิน ๔๒,๐๖๐,๐๐๐ บาท ไม่แสดงรายการโรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เช่าที่ดินทรัพย์สิน พระมหากษัตริย์ปลูกสร้างโรงเรือนและอาคารที่พักอาศัย จำนวน ๔ แปลง มูลค่ารวม ๗๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท และไม่แสดงรายการหนี้สินเงินกู้ธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น จำนวน ๑ รายการ เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง เป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสที่ได้ยื่นและไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องข้างต้น มีมูลค่าและจำนวนเงินที่สูงมาก และพฤติการณ์ส่อให้เห็นถึงเจตนาว่าต้องการให้มีการหักกลบ

จำนวนหนี้สินให้ใกล้เคียงกับมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงอยู่ในตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี มีผลต้องห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายเอ ถนอมมิตรวัฒนา ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพันจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหา ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่พันจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๘ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน ประกอบกับเป็นโทษจำคุกระยะสั้น เห็นสมควรให้โอกาส แก่ผู้ถูกกล่าวหาอีกสักครั้ง โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘, ๓๐ ส่วนที่ผู้ร้องขอให้นำโทษจำคุก

ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อม. ๒๐๒/๒๕๖๐ ของศาลนี้มาบวกเข้ากับโทษคดีนี้ เนื่องจากคดีนี้ ศาลรอการลงโทษจำคุกให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา กรณีจึงไม่อาจบวกโทษจำคุกตามที่ขอได้ คำขอส่วนนี้ และคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายวรงค์พร จิระภาค

นายสนธิศาสตร์ เจตน์วราพงศ์ นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล นายอรุณ เรื่องเพชร

นายก่อพงศ์ สุวรรณจูฑะ นายเกรียงศักดิ์ โฆมานะสิน

นางสาวบุญมี ฐิตะศิริ นายประยุร ณ ระนอง